

નિયમ નં. 9

મદ્ લાઝિમ (મદ્લાઝમ)

‘મદ્ લાઝિમ’ના ત્રણ પ્રકારો છે :

1. મદ્ લાઝિમ (-) મદ્લાઝમ
2. મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ (-) મદ્લાઝમ કલ્મી મથ્કલ
3. મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખ્દદ્દ (-) મદ્લાઝમ કલ્મી મખ્ફ

મદ્ લાઝિમ

કેટલાક સૂરાઓની શરૂઆતમાં ‘હુરફે મુક્તઆત’ (مقطعات) આવતા હોય છે, જો તેમના ઉપર મદ્ હોય તો તેને ‘મદ્ લાઝિમ’ કહેવામાં આવે છે. પઢનારે તેને છ હરકા સુધી લંબાવીને પઢવો જોઈએ.

ઉદાહરણો :

સૂરા નં.	આયત નં.	આયતના અંશો
૨	૧	اَلَمْ
૬૮	૧	ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ
૪૨	૧, ૨	عَسَقَ اَحْمَ
૫૦	૧	ق وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

નોંધ : દરેક ‘મદ્ લાઝિમ’ હર્ફ ઉપર આ રીતે - (મદ્)નું નિશાન જોવામાં આવશે.

મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ

જો કોઈ મદ્વાળા હર્ફની પાછળ કોઈ તશદીદવાળો હર્ફ આવે તો મદ્વાળા હર્ફને છ હરકા જેટલો લંબાવીને પઢવો જોઈએ. જેને ‘મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ’ કહેવામાં આવે છે.

ઉદાહરણો :

સૂરા નં.	આયત નં.	આયતના અંશો
૯૩	૭	وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۖ
૧	૭	عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۚ
૮૦	૩૩	فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ ۖ
૭૮	૩૪	فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَىٰ ۖ

નોંધ : દરેક ‘મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ’ હર્ફ ઉપર આ રીતે – (મદ)નું નિશાન જોવામાં આવશે.

મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

જો કોઈ મદ્વાળા હર્ફની પાછળ એ જ શબ્દમાં કોઈ સાકિન (જઝમવાળો) હર્ફ આવે તો મદ્વાળા હર્ફને છ હરકા જેટલો લંબાવીને પઢવો જોઈએ. જેને ‘મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ’ કહેવામાં આવે છે.

ઉદાહરણ :

સૂરા નં.	આયત નં.	આયતનો અંશ
૧૦	૮૧	آلْعَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

નોંધ : દરેક ‘મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ’ હર્ફ ઉપર આ રીતે – (મદ)નું નિશાન જોવામાં આવશે.

* નીચે આપેલા શબ્દોમાંથી મદનો જે પ્રકાર લાગુ પડતો હોય તેની નીચે લીટી (___) કરો :

ઉદાહરણ : **إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ**

મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

(1) **طَسَمٌ**

મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

(2) **إِنَارٌ آدُوهُ**

મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

(3) **كَهَيْعَصٌ**

મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

(4) **لَا تُضَارُّوْا اِلٰهَ**

મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

(5) **أَلْعَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ**

મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફફ

* નીચે આપેલી ખાલી જગ્યાઓ વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરીને લખો :

(1) સૂરાઓની શરૂઆતમાં જે ‘હુઝુરે મુક્તઆત’ આવતા હોય છે જેમના ઉપર મદ્ હોય

છે તો તેને _____ કહેવામાં આવે છે.

(મદ્ લાઝિમ / મદ્ મુત્તસિલ / મદ્ મુન્ફસિલ)

(2) મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફ્ફ માટે મદ્વાળા હફ્ફની પાછળ _____

આવે તો તેને મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફ્ફ કહેવામાં આવે છે.

(તશદીદ / જઝમ / ઝબર)

(3) મદ્ લાઝિમને _____ હરકા જેટલો લંબાવીને પઢવો જોઈએ.

(છ / સાત / પાંચ કે છ)

(4) જો કોઈ મદ્વાળા હફ્ફની પાછળ તશદીદ આવે તો તેને _____

કહેવામાં આવે છે.

(મદ્ લાઝિમ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ / મદ્ લાઝિમ કલેમી મુખફફ્ફ)

(5) મદ્ લાઝિમમાં આવતા હુરફને _____ કહેવામાં આવે છે.

(હુરફે મુક્તઆત / હુરફે હલ્કી / હુરફે લિસાની)

* નીચે આપેલા શબ્દોમાંથી ‘મદ્ લાઝિમ કલેમી મુસક્કલ’ને ઓળખી તેની નીચે લીટી

() કરો :

ઉદાહરણ : هُمُ السُّفَهَاءُ مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ ط الْمَرَّةُ

إِلَّا كَافَّةً	بِلِقَائِي	مِقْدَارُهُ أَلْفٌ	(1)
وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ	أَبَاؤُكُمْ	يَسُّ	(2)
قَسٌّ	فَمَا أَوْجَفْتُمْ	حَادَّ اللَّهَ	(3)
هَانتُمْ	الظَّالِمِينَ	الْعَنَ	(4)
حَمَرٌ	فِدَاءٌ	وَتَقَطَّعُوا	(5)

* નીચે આપેલા શબ્દોમાંથી 'મદ્ લાઝિમ'ને ઓળખી તેની નીચે લીટી (____) કરો :

ઉદાહરણ : وَيَا دَمْرُ الْمَصَّ ضَالًّا

(1)	أُولَئِكَ	قَتَّ	فِي آيَتِنَا
(2)	وَكُبَّرَاءَنَا	إِنَّا أَطَعْنَا	الْمَرَّ
(3)	طَسَمَ	مَنْ جَاءَ	دَابَّةً
(4)	غَابِيَةً	أَبَاؤُ	يَسَ
(5)	الضَّالِّينَ	أَنْبِؤَا	كَهَيْعَصَ

